

ชื่อเรื่อง : ปัจจัยด้านสถานการณ์และแนวโน้มที่ส่งผลต่อการพัฒนาหลักสูตร
วิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
ผู้วิจัย : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หนึ่งหทัย ขอมผลกลาง และคณะ
ปีที่จัดพิมพ์ : 2554
แหล่งทุน : ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยสถาบันจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์ปัจจุบันและแนวโน้มของการศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในประเทศไทย ศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่พึงประสงค์ และศึกษาความคิดเห็นของบัณฑิตและนักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีที่มีต่อหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี โดยใช้แนวคิดเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาระดับอุดมศึกษาและความต้องการบัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ แนวคิดเรื่องหลักสูตร และแบบประเมินชีพ เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย เป็นการวิจัยแบบสำรวจ โดยการสำรวจเอกสารหลักสูตร และข้อมูลเกี่ยวกับการเปิดสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การแจกแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ กำหนดประชากร คือ นักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีชั้นปีที่ 3 - 4 บัณฑิตหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ผู้บริหารหลักสูตร ผู้บริหารสถานประกอบการ และนักวิชาการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ผลการวิจัย พบว่า มหาวิทยาลัยที่จัดการศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในประเทศไทย จำแนกได้เป็น 3 กลุ่มวิชา คือ ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ สารสนเทศศึกษา และนิเทศศาสตร์ โดยมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่อยู่ในกรุงเทพมหานคร และสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐ เปิดสอนกลุ่มวิชาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการมากที่สุด บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีจุดเด่น คือ สามารถมองภาพรวมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในองค์กรได้ดี มีความรู้กว้าง สามารถปฏิบัติงานได้อย่างกว้างขวาง อดทน สู้งานหนัก แต่ขาดความรู้ ความชำนาญเฉพาะด้าน ขาดทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ คุณภาพการศึกษาของนักศึกษาลดลง ไม่สามารถปฏิบัติงานได้ทันที ต้องใช้เวลาในการฝึกสอนงาน

หลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในมหาวิทยาลัยไทย ยังขาดอัตลักษณ์ที่ชัดเจน เปิดสอนตามกระแสนิยม และขาดทิศทางการพัฒนาที่ชัดเจน ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาการศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในประเทศไทย คือ ปัญหาด้านการขาดแคลน

อาจารย์ผู้สอน งบประมาณ ด้านเทคโนโลยีและอุปกรณ์สนับสนุนการศึกษา และปัญหาด้านคุณภาพของนักศึกษา

บัณฑิตหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต ในด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร เนื้อหาวิชา คณาจารย์ประจำสาขาวิชา การบริการด้านห้องสมุด การบริการด้านห้องเรียน และสื่อโสตทัศนูปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียน การบริการด้านสถานที่และหอพัก การบริหารหลักสูตร และด้านสหกิจศึกษา ที่ระดับเหมาะสม

บัณฑิตหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ประเมินคุณภาพทุกด้านของตนเองก่อนการเข้าศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่ระดับไม่แน่ใจ และประเมินคุณภาพของตนเองภายหลังสำเร็จการศึกษาที่ระดับมาก บัณฑิตหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีมีความภาคภูมิใจต่อการศึกษาหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิตในระดับมาก นักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มีความคิดเห็นในด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร เนื้อหาวิชา และด้านคณาจารย์ประจำสาขาวิชา การบริการด้านห้องสมุด การบริการด้านห้องเรียน และสื่อโสตทัศนูปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียน ที่ระดับเห็นด้วย โดยมีความคิดเห็นด้านการบริการด้านสถานที่และหอพัก การบริการของหน่วยงานสนับสนุนการเรียนการสอนและการบริหารหลักสูตรที่ระดับไม่แน่ใจ

สถานประกอบการมีความพึงพอใจในระดับมาก ต่อบัณฑิตหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เนื่องจากสามารถทำงานตามที่ได้รับมอบหมายได้ดี ปรับตัวได้ดี ชยัน ตั้งใจทำงาน อดทน อัจฉริยะดี มีความรู้เรื่องคอมพิวเตอร์ในระดับดี แต่ขาดความมั่นใจในตนเอง ขาดทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ และขาดภาวะผู้นำ

การเปิดสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในประเทศไทย จะมีแนวโน้มเปิดสอนมากขึ้น และยังคงเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน ทิศทางที่พึงประสงค์ในการผลิตบัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของไทย มหาวิทยาลัยควรคำนึงถึงความต้องการของสังคมและประเทศ ผลิตบัณฑิตตอบสนองต่อปรัชญาของมหาวิทยาลัยมีอัตลักษณ์ที่ชัดเจน และคำนึงถึงความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ คุณลักษณะของบัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่พึงประสงค์ คือ มีความรู้พื้นฐานในสายงานของตนเอง มีความเชี่ยวชาญและทักษะในการปฏิบัติงาน ทำงานได้ทันทีที่สำเร็จการศึกษา มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ความซื่อสัตย์ และตรงต่อเวลา มีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ มีความฉลาดรอบรู้